

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 18.10.2006 r.
COM (2006) 594 wersja ostateczna

2006/0196 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w sprawie pełnego urzeczywistnienia rynku
wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty**

(przedstawiony przez Komisję)

{SEC(2006) 1291}

{SEC(2006) 1292}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST

W ramach procesu uzgadniania bliźniaczych celów: stopniowego kontrolowanego otwarcia rynku pocztowego na konkurencję oraz trwałej gwarancji świadczenia usługi powszechnej, przewidzianych przez Radę w rezolucji z dnia 7 lutego 1994 r. w sprawie rozwoju usług pocztowych Wspólnoty¹, dyrektywa pocztowa² określa harmonogram podejmowania decyzji dotyczących dalszego otwarcia rynków pocztowych na konkurencję. Art. 7 dyrektywy pocztowej stanowi, że:

- do dnia 31 grudnia 2006 r. Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie wraz z wnioskiem potwierdzającym, o ile jest to właściwe, datę 2009 r. jako termin pełnego urzeczywistnienia wewnętrznego rynku pocztowego lub określającym ewentualne dalsze kroki;
- wniosek Komisji opiera się na rezultatach badań perspektywicznych oceniających dla każdego państwa członkowskiego wpływ, jaki na usługę powszechną wywrze pełne urzeczywistnienie wewnętrznego rynku pocztowego w 2009 r.

Niniejszy wniosek oparty jest rezultatach badań perspektywicznych dotyczących wpływu, jaki na usługę powszechną wywrze pełne urzeczywistnienie wewnętrznego rynku pocztowego w 2009 r.³, zgodnie z dyrektywą pocztową, sprawozdaniem dotyczącym oceny wpływu⁴ oraz sprawozdaniem dotyczącym stosowania dyrektywy pocztowej⁵, obejmującym dokładny przegląd sektora. We wspomnianych dokumentach można znaleźć bardziej szczegółowe informacje dotyczące kontekstu ogólnego oraz uzasadnienia wniosku, jak określono poniżej.

2. WNIOSEK KOMISJI

2.1. Aspekty prawne

2.1.1. Zasada pomocniczości

Proponowane działania mają na celu utworzenie rynku wewnętrznego usług pocztowych poprzez eliminację wyłącznych i szczególnych praw w sektorze pocztowym, zagwarantowanie równego poziomu usługi powszechnej dla wszystkich użytkowników we wszystkich krajach UE oraz ustanowienie zharmonizowanych zasad regulacji usług pocztowych w warunkach rynku otwartego, co ma doprowadzić do ograniczenia innych przeszkód w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.

Państwa członkowskie nie mogą samodzielnie osiągnąć tych celów w stopniu wystarczającym. Najdobitniej uwidacznia to fakt, że szereg państw członkowskich utrzymuje

¹ Dz.U. C 48 z 16.2.1994, str. 3.

² Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (Dz.U. L 15 z 21.1.1998, str. 14), zmieniona dyrektywą 2002/39 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 czerwca 2002 r. zmieniającą dyrektywę 97/67/WE w zakresie dalszego otwarcia na konkurencję wspólnotowych usług pocztowych (Dz.U. L 176 z 5.7.2002, str. 21).

³ COM(2006) 596.

⁴ SEC(2006)1291.

⁵ COM(2006) 595.

w zróżnicowanym zakresie monopol na świadczenie niektórych usług pocztowych, aby finansować usługę powszechną, natomiast inne całkowicie lub częściowo zniosły monopol na świadczenie usług lub mają zdecydowane plany ich zniesienia przed 2009 r.

Ze względu na skalę lub efekty proponowanych działań cele te łatwiej jest osiągnąć na poziomie Wspólnoty, wskazuje się zatem, że Wspólnota może podjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 traktatu WE.

2.1.2. Proporcjonalność

Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 5 traktatu WE, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia proponowanych celów.

Niniejszy wniosek zmienionej dyrektywy nadal zapewnia ogólne ramy dla elementów regulacyjnych raczej niż zestaw szczegółowych zasad regulacji sektora.

Ze względu na zasadę proporcjonalności wniosek przedstawia państwom członkowskim szereg wariantów optymalnej realizacji proponowanych celów:

- metody finansowania zaproponowane w art. 7 pozostawiają państwom członkowskim dużo możliwości wyboru, nie narzucając jednego określonego rozwiązania;
- kwestia dostępu do sieci została poruszona w nowym art. 11a wniosku, który pozostawia państwom członkowskim ocenę potrzeby oraz zakresu regulacji dotyczących dostępu do niektórych elementów infrastruktury lub usług pocztowych oraz regulację dostępu do sieci podrzędnych na etapie sortowania i doręczania;
- proponuje się zniesienie wymogu monitorowania subsydiów krzyżowych poprzez właściwe dla branż zasady obecnie zawarte w art. 12 tiret szóste oraz pozostawienie efektywnej regulacji tej kwestii państwom członkowskim;
- nie proponuje się tworzenia nowych jednostek koordynujących działalność krajowych organów regulacyjnych.

3. ELEMENTY WNIOSKU

3.1. Potwierdzenie określonego w dyrektywie harmonogramu otwarcia rynku na podstawie wniosków z badań perspektywicznych dotyczących wpływu, jaki wywrze na usługę powszechną pełne urzeczywistnienie wewnętrznego rynku pocztowego w 2009 r.

Perspektywiczne badania wskazują, że utworzenie rynku wewnętrznego usług pocztowych we wszystkich państwach członkowskich w 2009 r. jest zgodne z celem utrzymania wysokiej jakości usługi powszechnej, a także potwierdzają pełne otwarcie rynku przed 1 stycznia 2009 r.

Potwierdzenie, że 2009 r. to termin zakończenia budowy rynku wewnętrznego usług pocztowych sprawi, że korzyści płynące ze zwiększonej konkurencji przyczynią się do podniesienia poziomu usług pod względem jakości, cen i możliwości wyboru stojących przed konsumentami oraz do odblokowania potencjału sektora odnośnie do wzrostu i zatrudnienia. Jest to również niezbędna i proporcjonalna reakcja na zapotrzebowanie użytkowników i szeroko pojmowanej gospodarki europejskiej.

W celu utrzymania spójności terytorialnej i społecznej oraz przez wzgląd na to, że państwa członkowskie mogą dostosowywać swoje poszczególne funkcje usługowe w sposób zgodny z miejscowymi potrzebami, wykorzystując elastyczność dyrektywy pocztowej, właściwe jest pełne utrzymanie usługi powszechnej oraz odnośnych wymogów jakości, określonych we wspomnianej dyrektywie.

W związku z tym niniejszy wniosek zawiera nowy art. 7, którego ustęp pierwszy zabrania państwom członkowskim udzielania lub utrzymywania wyłącznych lub szczególnych praw w sektorze pocztowym.

3.2. Środki uzupełniające i towarzyszące gwarantujące usługę powszechną

Badania perspektywiczne określiły szereg środków towarzyszących lub „pomocniczych”, zarówno na poziomie UE, jak i krajowym, które państwa członkowskie mogą, w razie konieczności, przyjąć w celu zagwarantowania usługi powszechnej. Niektóre z tych środków mają charakter regulacyjny, inne rynkowy, wszystkie jednakże mają na celu ułatwienie i/lub zagwarantowanie usługi powszechnej w warunkach możliwych z finansowego punktu widzenia na konkurencyjnym rynku. Uważa się, że środki te są wystarczające dla umożliwienia otwarcia rynku we wszystkich państwach członkowskich.

Określono również dodatkowe gwarancje w postaci specjalnych mechanizmów finansowania które, w razie potrzeby i proporcjonalnie, będą kompensować niegospodarczy koszt świadczenia usługi powszechnej w sposób, który będzie mniej zniekształcał rynek wewnętrzny niż zachowanie monopolu.

Na mocy obowiązującej dyrektywy pocztowej dostępne są już pewne środki regulacyjne mające na celu zagwarantowanie usługi powszechnej. Należy do nich: dostosowanie świadczenia usługi powszechnej do potrzeb użytkowników w granicach określonych dyrektywą pocztową, wprowadzenie obowiązku świadczenia usługi dotyczącego koncesjonowanych operatorów, interwencja organów regulacyjnych mająca na celu ochronę konkurencji oraz, odpowiednio do sytuacji, wprowadzenie dostępu do sieci podrzędnych na etapie sortowania i doręczania. W stopniu, w jakim dodatkowe pomocnicze środki regulacyjne byłyby wymagane na poziomie Wspólnoty, zostały one odzwierciedlone w niniejszym wniosku.

Ponadto państwa członkowskie powinny same decydować o środkach niezwiązanych z działaniem rynku lub niestanowiących części ram wspólnotowych. Jak wykazały badania perspektywiczne oraz badania sektorowe, środki te mogą obejmować jeszcze dalej posunięte działania z zakresu efektywności podejmowane przez operatorów świadczących usługę powszechną, dywersyfikację źródeł ich dochodów oraz środki stymulujące wzrost liczby przesyłek.

Zgodnie z proponowanymi unijnymi ramami pocztowymi, państwa członkowskie będą mogły określić optymalną kombinację różnych środków do przyjęcia, która mogłaby zostać wdrożona w celu zagwarantowania usługi powszechnej w nowym środowisku rynkowym.

3.2.1. Alternatywne, efektywne pod względem kosztów środki zapewnienia usługi powszechnej (art. 3 i 6)

Art. 4 dyrektywy pocztowej stanowi, że preferowane jest świadczenie usługi powszechnej poprzez obowiązkowe wyznaczenie ex ante operatorów świadczących usługę powszechną. Większa konkurencja i większy wybór na rynku oznaczają, że mogą istnieć inne, równie

efektywne sposoby zapewnienia świadczenia usługi powszechnej. Niniejszy wniosek przewiduje, poprzez proponowane zmiany w art. 4 i art. 3 ust. 3, że państwa członkowskie będą mieć możliwość ustalania najbardziej efektywnego i najwłaściwszego mechanizmu gwarantującego dostępność usługi powszechnej, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad obiektywności, przejrzystości, niedyskryminacji, proporcjonalności oraz minimalizacji zniekształcenia rynku.

Mechanizmy te mogą ułatwiać świadczenie usługi powszechnej lub jej części poprzez, przykładowo, pozostawienie jej świadczenia siłom rynku lub pozwolenie państwom członkowskim na określenie poszczególnych usług lub regionów, w których siły rynku nie mogą zapewnić usługi powszechnej i efektywne pod względem kosztów zabezpieczenie jej świadczenia poprzez przetarg publiczny.

Zgodnie z zasadą zwiększonej elastyczności państw członkowskich w zakresie zapewniania świadczenia usługi powszechnej sposobami innymi niż wyznaczanie *ex ante* operatorów świadczących usługę powszechną, niniejszy wniosek stanowi, poprzez zmianę w art. 6, że państwa członkowskie mogą decydować, jak najskuteczniej udostępnić społeczeństwu informacje o usłudze powszechnej.

3.2.2. Podkreślenie i wyjaśnienie zasady, zgodnie z którą taryfy za usługę powszechną muszą być ustalane z uwzględnieniem kosztów (art. 12 tiret drugie oraz art. 2 ust. 20)

Zasada, że usługi muszą być zorientowane na koszty została różnie przetłumaczona w różnych wersjach językowych dyrektywy 97/67/WE, co może powodować różnice w jej interpretacji. Zastosowanie pojęcia „określenia cen w zależności od kosztów” w różnych wersjach językowych, w których jeszcze nie zostało to zrobione, przyczyni się do ujednoczenia stosowania tej zasady. Ponadto zasada polegająca na tym, że ceny stymulują wzrost wydajności spowoduje poprawę stosowania tego przepisu na korzyść użytkowników. Art. 12 tiret drugie dyrektywy pocztowej zezwala państwom członkowskim na odejście od zasady, zgodnie z którą taryfy za usługę powszechną należy dostosowywać do kosztów, poprzez stosowanie jednolitej taryfy krajowej, obowiązującej bez względu na odległość i inne koszty obsługi, co ma zapewnić większy stopień spójności społecznej i terytorialnej.

Jak wykazały badania sektora, obowiązek świadczenia usług według jednolitych taryf w całkowicie konkurencyjnym środowisku może prowadzić do zwiększenia kosztów oraz wystąpienia ryzyka w odniesieniu do żywotności niektórych usług, gdyż operator świadczący usługę powszechną będzie ryzykował utratę korzyści gospodarczych na skutek presji konkurencyjnej w tych obszarach. Z badań sektora wynika również, że prawdopodobne jest utrzymanie jednolitej taryfy przez operatorów świadczących usługę powszechną po pełnym otwarciu rynku dla dużej liczby usług.

W takich okolicznościach państwa członkowskie powinny ograniczyć interwencję regulacyjną w celu zapewnienia możliwości finansowania świadczenia usługi powszechnej. Pozwalając operatorom świadczącym usługę powszechną na elastyczność niezbędną do reagowania na konkurencję ograniczy się wszelkie czynniki ryzyka związane z równowagą finansową usługi powszechnej. Z tego względu niniejszy wniosek stanowi, poprzez zmianę w art. 12 tiret drugie, że państwa członkowskie powinny ograniczyć jednolitość taryf do przesyłek, w tym adresowanych do miejsc przeznaczenia na obszarze danego kraju i UE, podlegających taryfom jednoskładnikowym (takim jak taryfy uiszczane poprzez znaczki), z których przede wszystkim korzystają konsumenci i małe przedsiębiorstwa i w odniesieniu do

których oczekuje się, że konkurencja będzie ograniczona. Definicję taryfy jednoskładnikowej podano w art. 2 ust. 20.

Proponowana zmiana obejmuje także możliwość wprowadzenia przez państwa członkowskie wymogu stosowania jednolitej taryfy, kiedy w grę wchodzi inne uzasadnione interesy publiczne, np. w przypadkach, gdy usługi pocztowe wykorzystywane są do dystrybucji prasy przy braku innych kanałów dystrybucji. Aspekt ten omówiono dodatkowo w motywie 24.

3.2.3. Finansowanie usługi powszechnej (art. 7)

W niektórych państwach członkowskich po przyjęciu środków towarzyszących, mających na celu zagwarantowanie świadczenia usługi powszechnej, w pewnych sytuacjach konieczne może być nadal finansowanie kosztów rezydualnych. W nowym art. 7 niniejszego wniosku omówiono możliwości, z których korzystać mogą państwa członkowskie w przypadkach, gdy zachodzi potrzeba zewnętrznego finansowania usługi powszechnej.

Państwa członkowskie powinny mieć swobodę decydowania o metodzie finansowania optymalnie dostosowanej do ich szczególnej sytuacji, jednocześnie podejmując starania mające na celu uniknięcie wszelkich nieproporcjonalnych zniekształceń w funkcjonowaniu rynku.

Alternatywne sposoby finansowania przedstawione w art. 7 to m.in. rekompensata ze środków publicznych poprzez bezpośrednie subsydia państwowe (ust. 3), lub, pośrednio, finansowanie przy wykorzystaniu procedur zamówień publicznych (ust. 2). Dorobek prawny Wspólnoty obejmuje szczegółowe przepisy i orzeczenia regulujące zagadnienia zamówień publicznych oraz udzielanie ze środków publicznych rekompensat za usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, co stosuje się także do sektora pocztowego, nie ma zatem konieczności wprowadzania żadnych nowych przepisów w tych obszarach.

Ponadto proponowane ust. 3b i 4 w art. 7 nadal przewidują możliwość, poprzednio ujętą w art. 9 dyrektywy pocztowej, wprowadzenia funduszu kompensacyjnego, z którego wypłacane są rekompensaty z tytułu nieuzasadnionych obciążeń ponoszonych przez operatorów świadczących usługę powszechną w związku z jej świadczeniem. Dotychczasowe doświadczenia z funduszem kompensacyjnym jako mechanizmem finansowania usługi powszechnej są bardzo ograniczone. Nie jest to jednak zaskakujące, gdyż w większości państw członkowskich oczywistym źródłem finansowania był nadal istniejący pokaźny obszar zastrzeżony. Prawdopodobne jest jednak, że bez zastrzeżonego obszaru kilka państw członkowskich może ponownie odczuć potrzebę wprowadzenia funduszu kompensacyjnego, czyniąc z niego potencjalną gwarancję, którą należy utrzymać. Art. 7 ust. 3 lit. b) i ust. 4 wskazują także na możliwość pokrycia potencjalnych kosztów rezydualnych netto usługi powszechnej poprzez wprowadzenie opłaty pobieranej od operatorów świadczących usługę i/lub od użytkowników.

3.3. Inne środki ujęte we wniosku

3.3.1. Zezwolenia i koncesjonowanie (art. 9)

Państwa członkowskie mogą nadal stosować zezwolenia i koncesje indywidualne, gdy jest to uzasadnione i proporcjonalne do założonego celu, z zastrzeżeniem art. 9 dyrektywy pocztowej. Niemniej jednak, jak wynika z trzeciego sprawozdania Komisji dotyczącego stosowania dyrektywy pocztowej, niezbędna wydaje się dalsza harmonizacja wprowadzanych warunków oraz zasad mających zastosowanie do takich warunków, a także procedur, które

prawdopodobnie pozwolą ograniczyć nieuzasadnione przeszkody w świadczeniu usług na rynku wewnętrznym.

Niniejszy wniosek obejmuje zmianę art. 9 ust. 2, wprowadzającą poniższy wykaz zabronionych warunków, opracowany na podstawie doświadczeń praktycznych i badań sektora:

- Ograniczanie liczby koncesjonariuszy. Środek ten stosowano w innych branżach sieciowych, w których powielanie infrastruktury nie jest pożądane ze względów gospodarczych, fizycznych lub społecznych, co nie dotyczy sektora pocztowego.
- Równoległy wymóg wnoszenia wkładu na rzecz mechanizmu współdzielenia oraz nałożenie obowiązku świadczenia usługi powszechnej oraz obowiązku w zakresie jakości w celu spełnienia wymogów takiej samej jakości, dostępności i wydajności. Obowiązek świadczenia usługi powszechnej rozkłada koszty niegospodarcze jej świadczenia na szereg firm, natomiast fundusz kompensacyjny nakłada na firmy obciążenia pozwalające finansować koszt niegospodarczy ponoszony przez jedną firmę, zatem jednoczesne ich stosowanie jest nieuzasadnione.
- Powielanie warunków mających zastosowanie do przedsiębiorstw na mocy innych niż właściwe dla branży przepisy ustawodawstwa krajowego; ograniczy to zbędne koszty administracyjne ponoszone przez operatorów pocztowych.
- Nieproporcjonalne lub nieuzasadnione warunki techniczne lub eksploatacyjne. Dopuszczalne zostają wszelkie warunki mające na celu, przykładowo, ochronę poufności korespondencji lub ułatwienie zwrotu przesyłek dostarczonych na niewłaściwy adres.

Zakazy te nie mają zastosowania do wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną, którzy mogą podlegać innego typu regulacjom, ponieważ wymagane może być od nich osiągnięcie innych celów lub mogą oni działać na odrębnej podstawie prawnej, takiej jak własność publiczna.

3.3.2. *Dostęp do kluczowej infrastruktury pocztowej i usług (art. 11a)*

Opierając się na doświadczeniach niektórych państw członkowskich, niniejszy wniosek wprowadza nowy art. 11a, wymagający od państw członkowskich oceny, czy w środowisku, w którym działa wielu operatorów, szereg elementów infrastruktury lub usług pocztowych:

- może być niezbędny dla świadczenia usług lub w dużym stopniu ułatwia świadczenie usług przez operatorów gotowych do konkurencji z operatorami świadczącymi usługę powszechną; i/lub
- zapewnia użytkownikom i konsumentom korzyści, ograniczając liczbę przesyłek, które zostały niewłaściwie zaadresowane lub nie mogą zostać zwrócone nadawcy, gwarantując ogólną jakość usług oraz ochronę wymogów podstawowych w interesie wszystkich operatorów i użytkowników.

Ponieważ status prawny i sytuacja rynkowa tych elementów infrastruktury i usług pocztowych są zróżnicowane w poszczególnych krajach członkowskich (np. znajdują się w posiadaniu lub są świadczone wyłącznie przez operatora świadczącego usługę powszechną, znajdują się w posiadaniu i są świadczone przez kilku operatorów), proponuje się ograniczenie tego wymogu w odniesieniu do państw członkowskich do podejmowania

przemysłanej decyzji dotyczącej potrzeby regulacji i jej stopnia, wyboru instrumentu regulacyjnego oraz wszelkiej ewentualnie wymaganej ostatecznej rekompensaty.

Art. 11a projektu nie zmienia uregulowań dotyczących dostępu do sieci podrzędnych na etapie sortowania i doręczania. W odniesieniu do tego ostatniego, państwa członkowskie muszą nadal przestrzegać art. 12 tiret piąte oraz mogą, w świetle warunków krajowych, wprowadzać inne środki zapewniające dostęp do publicznej sieci pocztowej na przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach.

3.3.3. Kontrola uczciwości konkurencji (art. 12 tiret szóste, art. 14)

W całkowicie konkurencyjnym środowisku przed państwami członkowskimi stoi delikatne zadanie zapewnienia operatorom świadczącym usługę powszechną wystarczającej swobody w zakresie dostosowania się do konkurencji, a zarazem zagwarantowania monitorowania zachowania potencjalnie dominującego operatora w celu zagwarantowania efektywnej konkurencji.

Ponieważ zadanie to wymagać będzie oceny warunków rynkowych, mechanizmów instytucjonalnych oraz kompetencji nadzorczych każdego z państw członkowskich, właściwe jest pozostawienie państwom członkowskim swobody wyboru precyzyjnych mechanizmów regulacyjnych kontroli uprzywilejowanego operatora przy zachowaniu minimum niezbędnych elementów wspólnych. Z jednej strony uzasadnia to zniesienie nałożonego na państwa członkowskie wymogu monitorowania subsydiów krzyżowych poprzez właściwe dla branży przepisy, a z drugiej strony utrzymanie zasad przejrzystości rachunków.

W odniesieniu do subsydiów krzyżowych oraz braku zastrzeżonego obszaru jako oczywistego źródła zniekształceń konkurencji, które stanowiły uzasadnienie obowiązujących przepisów, niniejszy wniosek przewiduje, poprzez proponowane skreślenie art. 12 tiret szóste, że państwa członkowskie powinny decydować, w jaki sposób najlepiej zagwarantować, że zachowanie operatora świadczącego usługę powszechną, który często będzie dominującym operatorem na rynku, nie doprowadzi do zniekształceń konkurencji. W tym celu państwa członkowskie mogą ustanowić właściwe mechanizmy kontrolne *ex ante* (wymagane obowiązującą dyrektywą) lub polegać na zastosowaniu *ex post* prawa konkurencji przez organy ds. konkurencji i/lub krajowe organy regulacyjne.

W odniesieniu do zasad przejrzystości rachunków, mających zastosowanie do operatorów świadczących usługę powszechną, w okresie przechodzenia do rynku konkurencyjnego konieczny pozostaje zmodyfikowany wymóg rozdzielności księgowania kosztów. Proponowane zmiany w art. 14 odzwierciedlają nową sytuację, w której nie będzie już istnieć zastrzeżony obszar. Biorąc pod uwagę współpracę między krajowymi organami regulacyjnymi w zakresie opracowania najlepszych praktyk i wspólnych rozwiązań w tej dziedzinie (np. przez Komitet Pocztowy CERP) nie jest konieczne, zgodnie z zasadami lepszej regulacji, wprowadzanie do dyrektywy bardziej szczegółowych i wiążących zasad alokacji kosztów.

3.3.4. Wzmocnienie ochrony konsumenta (art. 12 tiret pierwsze, art. 19, art. 22 i art. 22a)

Zgodnie z obowiązującymi zasadami mającymi zastosowanie do innych obszarów usług i w celu wzmocnienia ochrony konsumenta na ewoluującym rynku, niniejszy wniosek przewiduje, poprzez zmianę w art. 19, rozszerzenie zastosowania minimalnych zasad dotyczących procedur reklamacyjnych poza operatorów świadczących usługę powszechną.

Interesy konsumenta są także dodatkowo chronione poprzez: 1) zwiększoną interoperacyjność operatorów, wynikającą z dostępu do niektórych elementów infrastruktury i usług, zgodnie z proponowanym nowym art. 11a, jak dokładniej wyjaśniono powyżej; 2) wymóg współpracy między krajowymi organami regulacyjnymi i jednostkami ds. ochrony konsumenta, ujęty w proponowanej zmianie w art. 22 akapit drugi; 3) sprecyzowanie roli i uprawnień krajowych organów regulacyjnych w zakresie monitorowania i nadzoru usługi powszechnej w art. 22 akapit trzeci oraz w art. 22a akapit pierwszy.

Ponadto, ze względu na wagę usług pocztowych dla osób niewidomych i niedowidzących jako konsumentów korzystających z takich usług, w art. 12 tiret pierwsze proponuje się potwierdzenie, że proces otwarcia rynku nie powinien spowodować przerwania stałego świadczenia niektórych bezpłatnych usług dla osób niewidomych i niedowidzących, wprowadzonego przez państwa członkowskie zgodnie z odnośnymi zobowiązaniami międzynarodowymi ustanowionymi w ramach Światowego Związku Pocztowego.

3.3.5. *Wykonywanie uprawnień wykonawczych przez Komisję (art. 21)*

Komitet powołany dyrektywą pocztową ma za zadanie wspieranie Komisji w wykonywaniu przysługujących jej uprawnień wykonawczych, w szczególności w odniesieniu do zmiany w załączniku 1, dotyczącej celu w zakresie jakości usług w wewnątrzspółnotowym obrocie transgranicznym, a także przyjęcia warunków znormalizowanego pomiaru jakości (patrz art. 16 dyrektywy).

Ponieważ funkcje regulacyjne wspomnianego Komitetu dotyczą zmiany mniej istotnych elementów dyrektywy, właściwe jest dostosowanie zasad jego działania do procedury regulacyjnej wprowadzonej niedawno decyzją Rady ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁶, zapewniającą Parlamentowi Europejskiemu dodatkowe mechanizmy kontroli takich środków.

3.3.6. *Krajowe organy regulacyjne (art. 22)*

Krajowe organy regulacyjne prawdopodobnie nadal odgrywać będą zasadniczą rolę, w szczególności w tych spośród państw członkowskich, w których przejście do rynku konkurencyjnego nie jest jeszcze zakończone. W celu zwiększenia efektywności funkcjonowania tych jednostek, opierając się na doświadczeniach w podobnych obszarach regulowanych oraz na dyskusjach w Komitecie Pocztowym CERP, a także na różnych badaniach sektorowych, niniejszy wniosek przewiduje następujące zmiany w art. 22:

- Strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działań związanych z własnością lub kontrolą nad operatorem. Zgodnie z zasadą rozdziału funkcji regulacyjnych i operacyjnych, państwa członkowskie powinny zapewnić niezależność krajowych organów regulacyjnych, w szczególności w odniesieniu do funkcji związanych z własnością, gdzie zachodzić może wyraźny konflikt interesów w rządzie, zapewniając w ten sposób bezstronność ich decyzji. Wymóg ten, obowiązujący w innych branżach sieciowych, nie musi pociągać za sobą tworzenia żadnych nowych struktur administracyjnych, wiąże się natomiast z jasnym i stabilnym rozdziałem funkcji sprawowanych przez różne jednostki publiczne (art. 22 akapit pierwszy).

⁶ Decyzja Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiająca warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji (Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23), zmieniona decyzją Rady 2006/512/WE z dnia 17 lipca 2006 r. (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

- Przejrzystość w podziale funkcji regulacyjnych i współpraca między jednostkami krajowymi sprawującymi funkcje regulacyjne. Ze względu na częste angażowanie się różnych jednostek krajowych w sprawowanie funkcji regulacyjnych, proponuje się wprowadzenie wymogu zapewnienia większej przejrzystości, a co za tym idzie jasności, w podziale ich zadań. Ze względu na częste nakładanie się zadań wykonywanych przez jednostki odpowiedzialne za regulację sektora, stosowanie zasad konkurencji i ochrony konsumenta, proponuje się wprowadzenie wymogu współdziałania między tymi jednostkami w celu skuteczniejszego zapewnienia efektywnej realizacji ich zadań (art. 22 akapit pierwszy i drugi).
- Potwierdzenie prawa do odwołania się od decyzji krajowych organów regulacyjnych oraz tymczasowego obowiązywania takich decyzji, w celu zagwarantowania przejrzystości rynku w trakcie procesu otwarcia rynku oraz bez uszczerbku dla podziału kompetencji w krajowych systemach sądownictwa państw członkowskich i dla praw osób prawnych lub fizycznych wynikających z przepisów krajowych (art. 22 akapit trzeci).
- Usprawnienie współpracy między krajowymi organami regulacyjnymi UE w celu zapewnienia wsparcia prawnego oraz impetu działaniom prowadzonym przez obecnie istniejące jednostki, takie jak Komitet Pocztowy CERP oraz Komitet ds. dyrektywy pocztowej, w zakresie promocji najlepszych praktyk i harmonizacji praktyk regulacyjnych na rynku wewnętrznym, przy czym tworzenie nowych struktur administracyjnych nie jest konieczne (art. 22 akapit drugi).

3.3.7. Udzielanie informacji krajowym organom regulacyjnym (art. 22a)

Aby realizować swoje zadania w sposób efektywny, krajowe organy regulacyjne muszą gromadzić informacje od uczestników rynku. Brak szczegółowych uprawnień do gromadzenia informacji od operatorów pocztowych jest stale podkreślany przez Komitet Pocztowy CERP, jednostki statystyczne, a także przez badania sektorowe jako poważne utrudnienie we wdrażaniu dyrektywy i wykonaniu przepisów krajowych. Niniejszy projekt przewiduje wprowadzenie nowego artykułu 22a, dającego krajowym organom regulacyjnym prawo gromadzenia informacji zawsze, gdy jest to proporcjonalne i uzasadnione, w tym do celów statystycznych.

3.3.8. Przegląd i sprawozdania dotyczące stosowania dyrektywy pocztowej (art. 23)

Niniejszy wniosek przewiduje dalsze regularne monitorowanie i przekazywanie Radzie i Parlamentowi sprawozdań dotyczących stosowania dyrektywy w celu określania wszelkich dalszych środków regulacyjnych, które mogą być niezbędne do zagwarantowania usługi powszechnej i/lub procesu otwarcia rynku. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia proponuje się zmianę art. 23 w sposób przedłużający okres sprawozdawczy z dwóch do trzech lat. Wspomniany okres sprawozdawczy uwzględnia tempo rozwoju rynku oraz aspekty społeczne stosowania dyrektywy, a także zapewnia wystarczające ramy czasowe, na których oprzeć można wszelkie zalecenia dotyczące polityki.

3.3.9. Skreślenie przepisów dotyczących wygaśnięcia (art. 26 i 27)

Zgodnie z decyzją o zniesieniu w 2009 r. szczególnych i wyłącznych praw (art. 7 akapit pierwszy), niniejszy wniosek przewiduje uchylenie przepisów w art. 26 ust. 2 i w art. 27 dyrektywy pocztowej dotyczących wygaśnięcia.

3.3.10. Spójność i lepsze uregulowania prawne (art. 1, 2, 9, 10 i 11)

Niniejszy wniosek przewiduje szereg zmian mających na celu zwiększenie przejrzystości prawnej i spójności dyrektywy pocztowej.

- Art. 1 tiret drugie: proponowana zmiana jest spójna ze zmianą w art. 7 i odzwierciedla fakt, że usługi pocztowe nie mogą być już zastrzeżone;
- art. 2 ust. 6: proponowana zmiana wyjaśnia zakres zastosowania dyrektywy, a w szczególności precyzuje, że dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich operatorów świadczących usługi pocztowe, a nie tylko do operatorów świadczących usługę powszechną;
- art. 2 ust. 8: proponowana zmiana jest spójna ze zmianą w art. 7, ponieważ pojęcie „*direct mail*” (poczta bezpośrednia) używane jest wyłącznie w związku z usługami, które mogą być zastrzeżone;
- art. 9 ust. 5: proponowana zmiana jest spójna ze zmianą w art. 7, ponieważ pojęcie „*direct mail*” (poczta bezpośrednia) używane jest wyłącznie w związku z usługami, które mogą być zastrzeżone;
- tytuł rozdziału 4: proponowana zmiana w tytule rozdziału 4 jest spójna ze zmianą w art. 7 i odzwierciedla fakt, że w niniejszym projekcie nie istnieje już rozróżnienie między zastrzeżonymi a niezastrzeżonymi usługami pocztowymi;
- art. 10: proponowane zmiany odzwierciedlają nową numerację traktatu WE oraz fakt, że w niniejszym projekcie nie istnieje już rozróżnienie między zastrzeżonymi a niezastrzeżonymi usługami pocztowymi;
- art. 11: proponowana zmiana odzwierciedla nową numerację traktatu WE;
- art. 12 tiret piąte: termin „prywatny” zostaje skreślony, ponieważ to, czy konsument jest podmiotem publicznym, czy prywatnym jest nieistotne i może być mylące;
- art. 26 ust. 1: proponowane skreślenie art. 26 ust. 1 jest spójne ze zmianą w art. 7 i odzwierciedla fakt, że usługi pocztowe nie mogą być już zastrzeżone i że w związku z tym nie można wprowadzić bardziej „liberalnych” środków.

W celu ułatwienia konsekwentnej transpozycji zmodyfikowanych ram regulacyjnych, Komisja zdecydowana jest nadzorować oraz przedyskutować z państwami członkowskimi właściwą transpozycję, wdrożenie i wykonanie nowych przepisów dyrektywy.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**zmieniająca dyrektywę 97/67/WE w sprawie pełnego urzeczywistnienia rynku
wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty
(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 47 ust. 2, art. 55 i 95,

uwzględniając wniosek Komisji⁷,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁸,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁹,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 traktatu¹⁰,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rezolucji z dnia 7 lutego 1994 r. w sprawie rozwoju usług pocztowych Wspólnoty¹¹, Rada określiła, jako jeden z głównych celów pocztowej polityki Wspólnoty, pogodzenie stopniowego, kontrolowanego otwarcia rynku pocztowego na konkurencję z trwałą gwarancją świadczenia usługi powszechnej.
- (2) Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług¹² ustanowiła regulacyjne ramy dla sektora pocztowego na poziomie Wspólnoty, w tym środki gwarantujące powszechną usługę pocztową, jak i wyznaczenie maksymalnych granic dla usług pocztowych, które państwa członkowskie mogą zastrzec dla swojego(-ich) operatora(-ów) świadczącego(-ych) usługi powszechne z zamiarem utrzymania powszechnej usługi pocztowej, oraz harmonogram działań prowadzących do podjęcia decyzji o dalszym otwarciu rynku na konkurencję w celu stworzenia jednolitego rynku usług pocztowych.
- (3) Art. 16 traktatu WE podkreśla znaczenie, jakie usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym mają dla wspólnych wartości Unii, a także ich rolę w promowaniu spójności społecznej i terytorialnej. Stwierdza się w nim, że należy dołożyć starań, by

⁷ Dz.U. C [...] z [...], str. [...]

⁸ Dz.U. C [...] z [...], str. [...]

⁹ Dz.U. C [...] z [...], str. [...]

¹⁰ Dz.U. C [...] z [...], str. [...]

¹¹ Dz.U. C 48 z 16.2.1994, str. 3.

¹² Dz.U. L 15 z 21.01.98, str. 14. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 z dnia 29 września 2003 r. (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

takie usługi były świadczone w oparciu o zasady i warunki pozwalające im na wypełnienie ich misji.

- (4) Środki w tej dziedzinie powinny być tak skonstruowane, by zadania Wspólnoty wynikające z art. 2 traktatu WE, a mianowicie promowanie w całej Wspólnocie harmonijnego, zrównoważonego i stałego rozwoju działalności gospodarczej, wysokiego poziomu zatrudnienia i ochrony socjalnej, zrównoważonego i nieinflacyjnego wzrostu, wysokiego stopnia konkurencyjności i konwergencji działań gospodarczych, podwyższania poziomu i jakości życia oraz spójności gospodarczej i społecznej oraz solidarności między państwami członkowskimi także zostały osiągnięte jako cele.
- (5) W swoich wnioskach dotyczących przeglądu śródkresowego realizacji strategii lizbońskiej Rada Europejska w dniach 22 i 23 marca 2005 r. potwierdziła wagę budowy rynku wewnętrznego jako narzędzia wspierania rozwoju, pozwalającego na tworzenie większej liczby i lepszych miejsc pracy oraz istotną rolę, jaką do odegrania w konkurencyjnej i dynamicznej gospodarce mają efektywne usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym. Wnioski te dotyczą także usług pocztowych jako istotnego narzędzia komunikacji, handlu oraz spójności społecznej i terytorialnej.
- (6) Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lutego 2006 r. podkreśliła społeczną i gospodarczą wagę efektywnych usług pocztowych oraz ich zasadniczą rolę w ramach strategii lizbońskiej, zaznaczając, że podjęte dotychczas reformy zaowocowały w sektorze pocztowym znaczącą poprawą sytuacji, a także wzrostem jakości, większą efektywnością oraz zwiększoną uwagą poświęcaną konsumentowi.
- (7) Zgodnie z dyrektywą 97/67/WE przeprowadzono badania perspektywiczne oceniające w odniesieniu do każdego z państw członkowskich wpływ pełnego urzeczywistnienia wewnętrznego rynku pocztowego w 2009 r. na usługę powszechną. Komisja przeprowadziła również szczegółowy przegląd sektora pocztowego Wspólnoty, w tym poprzez zlecenie badań rozwoju sytuacji w tym sektorze pod względem gospodarczym, społecznym i technologicznym, a ponadto przeprowadziła szerokie konsultacje z zainteresowanymi stronami.
- (8) Jak wynika z przeprowadzonych badań perspektywicznych, podstawowy cel, jakim jest zagwarantowanie trwałego świadczenia usługi powszechnej odpowiadającej normie jakości zdefiniowanej przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą 97/67/WE może zostać osiągnięty w całej Wspólnocie do 2009 r. bez potrzeby zastrzeżonego obszaru.
- (9) Progresywne i stopniowe otwarcie rynków pocztowych na konkurencję dało operatorom świadczącym usługę powszechną wystarczający czas na przeprowadzenie niezbędnych działań modernizacyjnych i restrukturyzacyjnych koniecznych, aby zapewnić ich długoterminową żywotność w warunkach rynkowych oraz pozwoliło państwom członkowskim na dostosowanie swoich systemów regulacyjnych do bardziej otwartego środowiska. Państwa członkowskie mogą ponadto wykorzystać możliwość oferowaną przez okres transpozycji, a także długi czas niezbędny do wprowadzenia efektywnej konkurencji, aby odpowiednio do potrzeb kontynuować modernizację i restrukturyzację operatorów świadczących usługę powszechną.

- (10) Badania perspektywiczne wykazały, że zastrzeżony obszar nie powinien już być preferowanym rozwiązaniem w zakresie finansowania usługi powszechnej. Ocena ta uwzględnia interes Wspólnoty i jej państw członkowskich związany z urzeczywistnieniem rynku wewnętrznego i jego potencjał w zakresie wzrostu i zatrudnienia, a także zapewnienie wszystkim użytkownikom dostępności usługi świadczonej efektywnie w ogólnym interesie gospodarczym. Właściwe jest zatem potwierdzenie daty 1 stycznia 2009 r. jako daty wykonania ostatniego kroku ku urzeczywistnieniu wewnętrznego rynku usług pocztowych.
- (11) W sektorze pocztowym występuje wiele czynników stymulujących zmiany, zwłaszcza popyt i zmieniające się potrzeby konsumentów, zmiany organizacyjne, automatyzacja i wprowadzenie nowych technologii, upowszechnianie elektronicznych środków komunikacji oraz otwarcie rynku.
- (12) Pełne otwarcie rynku pomoże zwiększyć ogólne rozmiary rynków pocztowych; przyczyni się to dodatkowo do utrzymania trwałości i jakości zatrudnienia przez operatorów świadczących usługę powszechną, a także ułatwi tworzenie nowych miejsc pracy przez innych operatorów, nowych uczestników rynku oraz podmioty prowadzące powiązaną działalność gospodarczą. Niniejsza dyrektywa nie narusza kompetencji państw członkowskich w zakresie regulacji warunków zatrudnienia w sektorze usług pocztowych.
- (13) Zwiększona konkurencyjność powinna ponadto umożliwić sektorowi pocztowemu integrację z alternatywnymi metodami komunikacji i pozwolić, by jakość usług świadczonych coraz bardziej wymagającym użytkownikom rosła.
- (14) Rozwój sytuacji na sąsiednich rynkach komunikacyjnych miał zróżnicowany wpływ na różne regiony Wspólnoty, segmenty społeczeństwa i korzystanie z usług pocztowych. Należy utrzymać spójność terytorialną i społeczną, a ze względu na to, że wykorzystując elastyczność zapewnioną przez dyrektywę 97/67/WE, państwa członkowskie mogą dostosowywać poszczególne funkcje usługowe w sposób odpowiadający miejscowym potrzebom, właściwe jest pełne utrzymanie usługi powszechnej oraz powiązanych wymogów w zakresie jakości, określonych we wspomnianej dyrektywie. W celu zagwarantowania, że otwarcie rynku w dalszym ciągu będzie przynosić korzyści wszystkim użytkownikom, zwłaszcza konsumentom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, państwa członkowskie muszą monitorować i nadzorować rozwój sytuacji rynkowej. Muszą podejmować odpowiednie środki regulacyjne, dostępne na mocy dyrektywy, gwarantujące, że dostępność usług pocztowych nadal będzie zaspokajać potrzeby użytkowników, w tym, w razie potrzeby, poprzez zapewnienie minimalnej liczby usług w jednym punkcie dostępu.
- (15) Dyrektywa 96/67/WE stanowi, że preferowane jest świadczenie usługi powszechnej poprzez wyznaczenie operatorów świadczących usługę powszechną. Większa konkurencja i szerszy wybór oznaczają, że państwa członkowskie potrzebują większej elastyczności w zakresie ustalania najbardziej efektywnego i odpowiedniego mechanizmu gwarantującego dostępność usługi powszechnej, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad obiektywności, przejrzystości, niedyskryminacji, proporcjonalności oraz minimalizacji zniekształceń rynku niezbędnych do zapewnienia swobodnego świadczenia usług pocztowych na rynku wewnętrznym. Państwa członkowskie mogą zastosować jedno z następujących rozwiązań lub ich kombinację: zapewnienie usługi powszechnej przez siły rynku, wyznaczenie jednego

lub kilku przedsiębiorstw obsługujących różne elementy usługi powszechnej lub różne części terytorium oraz zamówienia publiczne na usługi.

- (16) Ważne jest, aby użytkownicy byli w pełni poinformowani o świadczonych usługach powszechnych oraz aby przedsiębiorstwa świadczące usługi powszechne były poinformowane o prawach i obowiązkach operatorów świadczących usługę powszechną. Państwa członkowskie zapewniają, że konsumenci są w pełni poinformowani o funkcjach i dostępności poszczególnych świadczonych usług. Jest jednakże właściwe, w zgodzie z zasadą zwiększonej elastyczności państw członkowskich w zakresie zapewniania świadczenia usługi powszechnej sposobami innymi niż wyznaczanie operatorów świadczących usługę powszechną, aby państwa członkowskie dysponowały elastycznością decydowania, jak najskuteczniej udostępnić społeczeństwu informacje o usłudze powszechnej.
- (17) W świetle przeprowadzonych badań i w celu uwolnienia pełnego potencjału rynku wewnętrznego usług pocztowych, właściwe jest zaprzestanie stosowania zastrzeżonego obszaru i szczególnych praw jako sposobów zapewnienia finansowania usługi powszechnej.
- (18) W przypadku niektórych państw członkowskich konieczne może być nadal zewnętrzne finansowanie rezydualnych kosztów netto usługi powszechnej. Należy zatem wyraźnie sprecyzować dostępne możliwości w celu zapewnienia finansowania usługi powszechnej w stopniu, w jakim jest to potrzebne i odpowiednio uzasadnione, przy jednoczesnym pozostawieniu państwom członkowskim wyboru stosowanych mechanizmów finansowania. Alternatywy te obejmują wykorzystanie procedur zamówień publicznych, oraz jeżeli obowiązki związane ze świadczeniem usługi powszechnej pociągają za sobą koszty netto usługi powszechnej i stanowią nieuzasadnione obciążenie dla wyznaczonego przedsiębiorstwa, rekompensaty ze środków publicznych oraz przejrzyste dzielenie kosztów przez operatorów i/lub użytkowników poprzez wnoszenie wkładu na rzecz funduszu kompensacyjnego. Państwa członkowskie mogą stosować inne sposoby finansowania na jakie zezwala prawo wspólnotowe, takie jak podjęcie decyzji o przeznaczeniu całości lub części zysków pochodzących z innych rodzajów działalności operatorów świadczących usługę powszechną poza zakresem usługi powszechnej na finansowanie kosztów netto usługi powszechnej, jeżeli są one zgodne z niniejszą dyrektywą.
- (19) W celu ustalenia, od których przedsiębiorstw można wymagać wnoszenia wkładu na rzecz funduszu kompensacyjnego, państwa członkowskie powinny rozważyć, czy usługi świadczone przez takie przedsiębiorstwa mogą być uważane, z punktu widzenia użytkownika, za mogące zastępować usługę powszechną, uwzględniając charakterystykę takich usług, w tym czynników wartości dodanej i przeznaczenia. Aby uznać usługi za mogące zastępować usługę powszechną, nie muszą one koniecznie obejmować wszystkich cech usługi powszechnej, takich jak codzienne doręczanie lub zasięg ogólnokrajowy. W celu stosowania zasady proporcjonalności przy określaniu udziału przedsiębiorstw w kosztach świadczenia usługi powszechnej w państwie członkowskim, państwa członkowskie powinny stosować przejrzyste i niedyskryminacyjne kryteria, takie jak udział tych przedsiębiorstw w działalności wchodzącej w zakres świadczenia usługi powszechnej w danym państwie członkowskim.

- (20) Zasady przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności zawarte w dyrektywie 97/67/WE muszą nadal mieć zastosowanie do wszelkich mechanizmów finansowania i wszelkie decyzje w tym obszarze oparte są na przejrzystych, obiektywnych i weryfikowalnych kryteriach. W szczególności koszt netto świadczenia usługi powszechnej obliczany jest, w zakresie odpowiedzialności krajowych organów regulacyjnych, jako różnica między kosztami netto ponoszonymi przez wyznaczone przedsiębiorstwo zobowiązane do świadczenia usługi powszechnej oraz kosztami w przypadku, gdy przedsiębiorstwo nie świadczy usługi powszechnej. Wyliczenie to uwzględnia wszystkie inne istotne elementy, w tym wszelkie korzyści rynkowe dla przedsiębiorstwa wyznaczonego do świadczenia usługi powszechnej, prawo do rozsądnego zysku i zachęty do ograniczania kosztów.
- (21) Państwa członkowskie powinny mieć prawo do stosowania zezwoleń i koncesji indywidualnych, gdy jest to uzasadnione i proporcjonalne do założonego celu. Niemniej jednak, jak wynika z trzeciego sprawozdania dotyczącego stosowania dyrektywy 97/67/WE, niezbędna wydaje się dalsza harmonizacja wprowadzanych warunków, która pozwoli na ograniczenie nieuzasadnionych barier w świadczeniu usług na rynku wewnętrznym. W tym kontekście państwa członkowskie mogą na przykład pozwolić przedsiębiorstwom na wybór między zobowiązaniem do świadczenia usługi powszechnej a udzielaniem wsparcia finansowego na rzecz kosztów tej usługi świadczonej przez inne przedsiębiorstwo, ale nie powinny mieć prawa do równoczesnego wymagania wnoszenia wkładu na rzecz mechanizmu współdzielenia oraz nałożenia obowiązku świadczenia usługi powszechnej lub zobowiązań dotyczących jakości, gdyż oba te środki mają służyć temu samemu celowi. Należy również wyjaśnić, że niektóre przepisy dotyczące zezwoleń i koncesjonowania nie powinny mieć zastosowania do wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną.
- (22) W środowisku, w którym kilka przedsiębiorstw pocztowych świadczy usługi mieszczące się w zakresie usługi powszechnej, właściwe jest wymaganie od wszystkich państw członkowskich oceny, czy niektóre elementy infrastruktury pocztowej lub niektóre usługi zasadniczo świadczone przez operatorów świadczących usługę powszechną powinny zostać udostępnione innym operatorom świadczącym podobne usługi, w celu promowania efektywnej konkurencji i/lub ochrony użytkowników oraz konsumentów poprzez zagwarantowanie ogólnej jakości usług pocztowych. Ponieważ sytuacja prawna takich elementów lub usług w państwach członkowskich jest zróżnicowana, właściwe jest wymaganie od państw członkowskich jedynie podjęcia przemyślanej decyzji dotyczącej zapotrzebowania, zakresu i wyboru instrumentu regulacyjnego, w tym, w razie potrzeby, współdzielenia kosztów. Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do przyjmowania środków zapewniających dostęp do publicznej sieci pocztowej na warunkach przejrzystości i niedyskryminacji.
- (23) Ze względu na znaczenie usług pocztowych dla osób niewidomych i niedowidzących właściwe jest potwierdzenie, że proces otwarcia rynku nie powinien spowodować przerwania stałego świadczenia niektórych bezpłatnych usług dla osób niewidomych i niedowidzących, wprowadzonego przez państwa członkowskie zgodnie z odnośnymi zobowiązaniami międzynarodowymi.
- (24) Zarówno ze względu na równowagę finansową usługi powszechnej, jak i na ograniczanie zniekształceń rynku w całkowicie konkurencyjnym środowisku ważne

jest, aby od zasady, że ceny odzwierciedlają normalne warunki i koszty komercyjne, odstępowano jedynie w celu ochrony interesu publicznego. Cel ten osiąga się poprzez zezwalanie państwom członkowskim na dalsze utrzymywanie jednolitych taryf dla poczty objętej taryfą jednoskładnikową, usługi z której konsumenci oraz małe i średnie przedsiębiorstwa korzystają najczęściej. Poszczególne państwa członkowskie mogą również utrzymać jednolite taryfy dla niektórych innych przesyłek w celu ochrony ogólnego interesu publicznego, takich jak dostęp do kultury, spójność regionalna i społeczna.

- (25) Ze względu na specyfikę krajową związaną z regulacją warunków, w których uprzywilejowany operator świadczący usługę powszechną musi działać w całkowicie konkurencyjnym środowisku, właściwe jest pozostawienie państwom członkowskim swobody decyzji, jak najlepiej monitorować subsydia krzyżowe.
- (26) Z uwagi na przejście do całkowicie konkurencyjnego rynku właściwe jest wymaganie od państw członkowskich, aby utrzymały wobec operatorów świadczących usługę powszechną obowiązek prowadzenia odrębnych i przejrzystych rachunków, z zastrzeżeniem niezbędnych modyfikacji. Dzięki temu obowiązkowi krajowe organy regulacyjne, organy ds. konkurencji i Komisja powinny dysponować informacjami niezbędnymi do podejmowania decyzji dotyczących usługi powszechnej oraz do monitorowania uczciwości warunków rynkowych do czasu, gdy konkurencja stanie się efektywna. Współpraca między krajowymi organami regulacyjnymi nad dalszym rozwojem wzorców odniesienia i wytycznych w tej dziedzinie powinna przyczynić się do zharmonizowanego stosowania tych zasad.
- (27) Zgodnie z zasadami obowiązującymi w innych obszarach usług i w celu wzmocnienia ochrony konsumenta, właściwe jest rozszerzenie zastosowania minimalnych zasad dotyczących procedur reklamacyjnych poza operatorów świadczących usługę powszechną. W celu zwiększenia efektywności procedur obsługi reklamacji właściwe jest, aby dyrektywa zachęcała do stosowania procedur ugody pozasądowej, określonych w zaleceniu Komisji 98/257/WE z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów odpowiedzialnych za pozasądowe rozstrzygnięcie sporów konsumenckich¹³ oraz w zaleceniu Komisji z dnia 4 kwietnia 2001 r. w sprawie zasad mających zastosowanie do organów pozasądowych zaangażowanych w polubowne rozstrzygnięcie sporów konsumenckich¹⁴. Interesom konsumentów służyłaby także zwiększona interoperacyjność między operatorami, wynikająca z dostępu do niektórych elementów infrastruktury i usług, a także wymóg współpracy między krajowymi organami regulacyjnymi i jednostkami ds. ochrony konsumenta.
- (28) Należy dostosować przepis dotyczący uprawnień wykonawczych, aby odzwierciedlał zmiany wprowadzone do decyzji Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji¹⁵.
- (29) Krajowe organy regulacyjne prawdopodobnie nadal odgrywać będą zasadniczą rolę, w szczególności w tych spośród państw członkowskich, w których przejście do rynku

¹³ Dz.U. L 115 z 17.4.1998, str. 31.

¹⁴ Dz.U. L 109 z 4.4.2001, str. 56.

¹⁵ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23. Decyzja zmieniona decyzją 2006/512/WE (Dz.U. L 200 z 22.7.2006, str. 11).

konkurencyjnego nie jest jeszcze zakończone. Zgodnie z zasadą rozdziału funkcji regulacyjnych i operacyjnych, państwa członkowskie powinny zapewnić niezależność krajowych organów regulacyjnych, zapewniając w ten sposób bezstronność ich decyzji. Ten wymóg niezależności pozostaje bez uszczerbku dla niezależności instytucjonalnej i zobowiązań konstytucyjnych państw członkowskich oraz dla ustanowionej w art. 259 traktatu zasady neutralności w odniesieniu do obowiązujących w państwach członkowskich reguł dotyczących systemu własności i posiadania. Krajowym organom regulacyjnym należy zapewnić wszelkie zasoby obejmujące personel, wiedzę fachową i środki finansowe niezbędne do realizacji ich zadań.

- (30) Ze względu na częste zaangażowanie różnych jednostek krajowych w sprawowanie funkcji regulacyjnych, właściwe jest wprowadzenie przejrzystości w podziale zadań i wymaganie współpracy od różnych jednostek odpowiedzialnych za regulację sektora, stosowanie zasad konkurencji i zagadnienia konsumenckie, w celu zapewnienia efektywnej realizacji ich zadań.
- (31) Strona, której dotyczy decyzja krajowego organu regulacyjnego powinna mieć prawo odwołania się do jednostki niezależnej od takiego organu. Jednostką taką może być sąd. Taka procedura odwoławcza pozostaje bez uszczerbku dla podziału kompetencji w krajowych systemach sądownictwa oraz dla praw osób prawnych i fizycznych wynikających z prawa krajowego. Do czasu zakończenia tych procedur zachodzi potrzeba zapewnienia tymczasowego obowiązywania decyzji krajowych organów regulacyjnych w celu zagwarantowania bezpieczeństwa prawnego i rynkowego.
- (32) Krajowe organy regulacyjne, realizując swoje zadania wynikające z niniejszej dyrektywy, powinny, w razie konieczności, koordynować swoje działania z jednostkami regulacyjnymi innych państw członkowskich oraz z Komisją. Promowałoby to rozwój wewnętrznego rynku usług pocztowych oraz pomogłoby zapewnić we wszystkich państwach członkowskich jednolite stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy, zwłaszcza w obszarach, w których prawo krajowe wdrażające prawo wspólnotowe daje krajowym organom regulacyjnym znaczną swobodę decydowania o zastosowaniu odnośnych zasad. Taka współpraca mogłaby się odbywać m.in. w Komitecie ustanowionym dyrektywą 97/67/WE lub w grupie zrzeszającej europejskich regulatorów. Państwa członkowskie powinny zdecydować, które jednostki są krajowymi organami regulacyjnymi do celów niniejszej dyrektywy.
- (33) Aby realizować swoje zadania w sposób efektywny, krajowe organy regulacyjne muszą gromadzić informacje od uczestników rynku. Wnioski o udzielenie informacji powinny być proporcjonalne i nie powinny nakładać na przedsiębiorstwa nieuzasadnionych obciążeń. Konieczne może być także gromadzenie takich informacji przez Komisję, aby mogła ona wypełniać swoje zobowiązania wynikające z prawa wspólnotowego.
- (34) W celu informowania Parlamentu Europejskiego i Rady o rozwoju wewnętrznego rynku usług pocztowych, Komisja regularnie przedstawia tym instytucjom sprawozdania dotyczące stosowania dyrektywy 97/67/WE.
- (35) W celu potwierdzenia ram regulacji sektora należy skreślić datę wygaśnięcia dyrektywy 97/67/WE.

- (36) Ponieważ cele proponowanego działania, a mianowicie utworzenie rynku wewnętrznego usług pocztowych, zagwarantowanie równego poziomu usługi powszechnej wszystkim użytkownikom oraz ustanowienie zharmonizowanych zasad regulacji usług pocztowych nie mogą w wystarczającym zakresie zostać osiągnięte przez państwa członkowskie i ponieważ cele te można, ze względu na skalę i efekty działania, lepiej osiągnąć na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, określoną w art. 5 traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną we wspomnianym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (37) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 97/67/WE.
- (38) Niniejsza dyrektywa jest zgodna z innymi obowiązującymi instrumentami wspólnotowymi dotyczącymi usług. W przypadku zaistnienia sprzeczności między niniejszą dyrektywą a przepisami innego instrumentu wspólnotowego, w szczególności dyrektywy [2006/./WE] w sprawie usług na rynku wewnętrznym, w odniesieniu do sektora pocztowego moc nadrzędną ma niniejsza dyrektywa i jej przepisy.
- (39) Niniejsza dyrektywa nie narusza stosowania zawartych w traktacie zasad konkurencji i swobody świadczenia usług. W zakresie, w jakim mechanizmy finansowania wiązałyby się z pomocą udzielaną przez państwo członkowskie lub pochodzącą z zasobów pomocowych państwa w jakiejkolwiek formie w rozumieniu art. 87 ust. 1 traktatu, niniejsza dyrektywa nie narusza zobowiązań państw członkowskich do przestrzegania zawartych w traktacie przepisów odnoszących się do pomocy państwa.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 97/67/WE wprowadza się następujące zmiany:

- (1) Art. 1 tiret drugie otrzymuje następujące brzmienie:

„- warunki świadczenia usług pocztowych”,

- (2) W art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- (a) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6. przesyłka pocztowa: przesyłka opatrzona adresem w ostatecznej formie, w której ma być przewieziona przez operatora świadczącego usługi pocztowe. Poza przesyłkami z korespondencją, przesyłki takie obejmują także na przykład książki, katalogi, gazety, czasopisma i paczki pocztowe zawierające towar posiadający wartość handlową lub nieposiadający jej;”

- (b) skreśla się pkt 8;

- (c) dodaje się następujący punkt:

„20. „20. usługi świadczone według taryfy jednoskładnikowej: usługi pocztowe, dla których taryfa określona jest w ogólnych warunkach operatorów świadczących

usługę powszechną w odniesieniu do transportu pojedynczych przesyłek pocztowych.”

(3) w art. 3 ust. 3 akapit pierwszy sformułowanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Podejmą one kroki w celu zapewnienia, że usługa powszechna zagwarantowana jest w każdy dzień roboczy i nie mniej niż pięć dni w tygodniu, o ile okoliczności lub warunki geograficzne nie zostaną uznane za wyjątkowe przez krajowe organy regulacyjne, i że obejmuje ona co najmniej:”

(4) Art. 4 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 4

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, że świadczenie usługi powszechnej jest zagwarantowane i powiadamia Komisję o krokach podjętych w celu wypełnienia tego obowiązku. Komitet ustanowiony na mocy art. 21 jest informowany i monitoruje ewolucję środków ustanowionych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia świadczenia usługi powszechnej.

2. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć jedno lub więcej przedsiębiorstw jako operatorów świadczących usługę powszechną dla części lub całości terytorium kraju i w odniesieniu do różnych elementów usługi powszechnej. W takiej sytuacji, państwa członkowskie ustalają zgodnie z prawem wspólnotowym przypisane im prawa i obowiązki oraz i podają je do wiadomości publicznej. W szczególności państwa członkowskie podejmują środki w celu zapewnienia, że warunki powierzania świadczenia usługi powszechnej oparte są na zasadach obiektywizmu, niedyskryminacji, proporcjonalności i minimalizacji zniekształcenia rynku oraz że wyznaczenie przedsiębiorstw jako operatorów świadczących usługę powszechną jest ograniczone w czasie. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tożsamości wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną.

(5) W art. 5 ust. 2 wyrazy „art. 36 i 56” zastępuje się wyrazami „art. 30 i 46”.

(6) Art. 6 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 6

Państwa członkowskie podejmują kroki w celu zapewnienia, że użytkownicy i przedsiębiorstwa świadczące usługi pocztowe będą regularnie otrzymywali wystarczająco szczegółowe i aktualne informacje dotyczące szczególnych funkcji oferowanych usług powszechnych, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych warunków dostępu do takich usług, a także cen oraz poziomów norm jakości. Informacje takie publikowane są w odpowiedni sposób.

Państwa członkowskie powiadamiają Komisję, w jaki sposób udostępniane są informacje publikowane zgodnie z akapitem pierwszym.”

(7) W rozdziale 3 tytuł otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 3

Finansowanie usług powszechnych

(8) Art. 7 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 7

1. Od dnia 1 stycznia 2009 r. państwa członkowskie nie udzielają ani nie utrzymują w mocy wyłącznych i szczególnych praw w zakresie ustanawiania lub świadczenia usług pocztowych. Państwa członkowskie mogą finansować świadczenie usług powszechnych zgodnie z co najmniej jednym sposobem określonym w ust. 2, 3 i 4, lub z wszelkimi innymi sposobami zgodnymi z traktatem WE.

2. Państwa członkowskie mogą zapewniać świadczenie usług powszechnych poprzez zamówienie takich usług zgodnie z odnośnymi zasadami zamówień publicznych.

3. Jeżeli państwo członkowskie ustali, że obowiązki świadczenia usługi powszechnej określone niniejszą dyrektywą pociągają za sobą koszt netto i stanowią nieuzasadnione obciążenie finansowe dla operatorów świadczących usługę powszechną, może wówczas:

a) Wprowadzić mechanizm rekompensat dla takich przedsiębiorstw z funduszy publicznych;

b) Podzielić koszt netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej między operatorów usług i/lub użytkowników.

4. Jeżeli koszt netto zostaje podzielony zgodnie z ust. 3 lit. b, państwa członkowskie mogą ustanowić fundusz kompensacyjny, który może być finansowany z opłat wnoszonych przez operatorów usług i/lub użytkowników i zarządzany jest w tym celu przez jednostkę niezależną od beneficjenta lub beneficjentów. Państwa członkowskie mogą uzależnić udzielanie zezwoleń operatorom świadczącym usługę zgodnie z art. 9 ust. 2 od zobowiązania wniesienia finansowej składki do powyższego funduszu lub od zgodności z obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej. W ten sposób finansowane mogą być jedynie usługi określone w art. 3.

5. Państwa członkowskie zapewniają poszanowanie zasad przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności przy ustanawianiu funduszu kompensacyjnego oraz ustalaniu poziomu wkładów finansowych, o których mowa w ust. 3 i 4. Decyzje podjęte na podstawie ust. 3 i 4 oparte są na obiektywnych i weryfikowalnych kryteriach oraz są podawane do wiadomości publicznej.”

(9) W rozdziale 4 tytuł otrzymuje brzmienie:

„ROZDZIAŁ 4

Warunki świadczenia usług pocztowych i dostępu do sieci”

(10) Art. 9 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 9

1. W odniesieniu do usług znajdujących się poza zakresem usługi powszechnej zdefiniowanym w art. 3, państwa członkowskie mogą wprowadzić zezwolenia ogólne w stopniu niezbędnym do zagwarantowania zgodności z wymogami podstawowymi.

2. W odniesieniu do usług objętych zakresem usługi powszechnej zdefiniowanym w art. 3, państwa członkowskie mogą wprowadzić procedury zezwoleń, w tym koncesje indywidualne, w stopniu niezbędnym do zagwarantowania zgodności z wymogami podstawowymi i zabezpieczenia usługi powszechnej.

Udzielane zezwolenia mogą:

- w razie potrzeby, być powiązane z obowiązkiem świadczenia usługi powszechnej,
- jeżeli będzie istniała taka konieczność, narzucać wymagania dotyczące jakości, dostępności i świadczenia określonych usług,
- w razie potrzeby, być powiązane z obowiązkiem wnoszenia wkładu finansowego na rzecz mechanizmów współdzielenia, o których mowa w art. 7.

O ile nie dotyczą one przedsiębiorstw wyznaczonych na operatorów świadczących usługę powszechną zgodnie z art. 4., udzielane zezwolenia nie mogą:

- być ograniczone pod względem liczby,
- dla wymogów dotyczących takiej samej jakości, dostępności i realizacji, nakładać na operatora usług obowiązku świadczenia usługi powszechnej oraz, jednocześnie, konieczności wnoszenia wkładu finansowego na rzecz mechanizmu współdzielenia,
- powielać warunków mających zastosowanie do przedsiębiorstw na mocy innych niż właściwe dla branży przepisy ustawodawstwa krajowego,
- nakładać warunków technicznych lub operacyjnych innych niż niezbędne do wypełnienia zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy.

3. Procedury, zobowiązania i wymogi, o których mowa w ust. 1 i 2, są przejrzyste, dostępne, niedyskryminacyjne, proporcjonalne, precyzyjne i jednoznaczne, podawane do wiadomości publicznej z wyprzedzeniem i oparte na obiektywnych kryteriach. Państwa członkowskie zapewniają, że uzasadnienie odmowy udzielenia zezwolenia w całości lub w części będzie komunikowane wnioskodawcy, a także muszą ustanowić procedurę odwoławczą.”

(11) Art. 10 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„1. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc na wniosek Komisji i na podstawie art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95 traktatu, przyjmują środki niezbędne dla harmonizacji procedur, o których mowa w art. 9, dotyczącym świadczenia komercyjnych usług pocztowych dla ludności”.

(12) W art. 11 wyrazy „art. 57 ust. 2, art. 66 i art. 100a” zastępuje się wyrazami „art. 47 ust. 2, art. 55 i art. 95”.

(13) Dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Artykuł 11a

Ilekcć niezbędna jest ochrona interesu użytkowników i/lub promocja efektywnej konkurencji, a także w świetle warunków krajowych, państwa członkowskie zapewniają przejrzyste i niedyskryminacyjne warunki dostępu do następujących elementów infrastruktury pocztowej lub usług: system kodów pocztowych, adresowa baza danych, skrzynki pocztowe, skrzynki zbiorcze i odbiorcze, informacja o zmianach adresów, usługa przekierowania, usługa zwrotu do nadawcy.”

(14) W art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

(a) tiret pierwsze otrzymuje następujące brzmienie:

„- ceny muszą być przystępne i umożliwiać wszystkim uczestnikom dostęp do świadczonych usług. Państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić bezpłatne usługi pocztowe dla niewidomych i niedowidzących,”

(b) tiret drugie otrzymuje następujące brzmienie:

„- ceny muszą być ustalane z uwzględnieniem kosztów i stymulować wzrost wydajności; ilekcć jest to konieczne dla ochrony ogólnego interesu publicznego, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o stosowaniu jednolitej taryfy na całym terytorium kraju i/lub w stosunku do przesyłek do i z innych państw członkowskich, do usług świadczonych według taryfy jednoelementowej oraz do innych przesyłek,”

(c) ostanie zdanie tiret piątego otrzymuje brzmienie:

„Wszelkie takie taryfy zostaną także udostępnione konsumentom korzystającym z usług pocztowych na podobnych warunkach,”

(d) Skreśla się tiret szóste.

(15) Art. 14 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 14

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia zgodności rachunkowości operatorów świadczących usługę powszechną z przepisami niniejszego artykułu.

2. Operatorzy świadczący usługę powszechną prowadzą odrębne rachunki w swoich wewnętrznych systemach rachunkowości, wyraźnie odróżniając takie usługi i produkty, w odniesieniu do których otrzymywana jest rekompensata finansowa z tytułu kosztów netto usługi powszechnej i takie, od których wnoszony jest wkład na rzecz takiego funduszu, od usług i produktów, których to nie dotyczy. Ta rozdzielność księgowa pozwala państwom członkowskim obliczać koszt netto usługi powszechnej. Takie wewnętrzne systemy rachunkowości powinny funkcjonować na

podstawie konsekwentnie stosowanych i obiektywnie uzasadnionych zasad księgowania kosztów.

3. W systemach rachunkowości, o których mowa w ust. 2, bez uszczerbku dla ust. 4, koszty alokowane są w następujący sposób:

a) koszty, które można przypisać do określonej usługi lub produktu zostają tak przypisane;

b) koszty ogólne, to znaczy koszty, których nie można przypisać do określonej usługi lub produktu, zostają alokowane w następujący sposób:

(i) tam, gdzie będzie to możliwe, koszty ogólne będą rozdzielane na podstawie bezpośredniej analizy pochodzenia tych kosztów;

(ii) jeżeli bezpośrednia analiza nie jest możliwa, kategorie kosztów ogólnych alokuje się na podstawie pośredniego powiązania z inną kategorią kosztów lub grupą kategorii kosztów, w odniesieniu do której możliwe jest bezpośrednio przypisanie lub alokacja; pośrednie powiązanie oparte jest na porównywalnych strukturach kosztów;

(iii) jeżeli nie można znaleźć bezpośredniego ani pośredniego sposobu alokacji kosztów, dana kategoria kosztów jest alokowana na podstawie ogólnego współczynnika obliczonego jako stosunek wszystkich wydatków bezpośrednio lub pośrednio przypisanych lub alokowanych do każdej z usług powszechnych z jednej strony i do pozostałych usług z drugiej strony.

4. Inne systemy księgowania kosztów mogą być stosowane jedynie jeżeli są zgodne z ust. 2 i zostały zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny. Przed ich zastosowaniem należy powiadomić Komisję.

5. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, że zgodność z jednym z systemów księgowania kosztów opisanych w ust. 3 i 4 będzie zweryfikowana przez właściwą jednostkę niezależną od operatora świadczącego usługę powszechną. Państwa członkowskie zapewniają okresową publikację oświadczenia w sprawie zgodności.

6. Krajowy organ regulacyjny na bieżąco udostępnia odpowiednio szczegółowe informacje o systemach księgowania kosztów stosowanych przez operatora świadczącego usługę powszechną oraz przekazuje Komisji takie informacje na żądanie.

7. Na żądanie, szczegółowe informacje dotyczące rachunków uzyskiwane ze wspomnianych systemów są, z zachowaniem poufności, udostępniane krajowemu organowi regulacyjnemu i Komisji.

8. Jeżeli dane państwo członkowskie nie ustanowiło żadnego mechanizmu finansowania świadczenia usługi powszechniej, dozwolonego na podstawie art. 7 oraz jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, że żaden z wyznaczonych operatorów świadczących usługę powszechną w danym państwie członkowskim nie otrzymuje pomocy państwa w formie ukrytej ani żadnej innej oraz, że konkurencja na rynku jest w pełni skuteczna, krajowy organ regulacyjny może podjąć decyzję o

niestosowaniu wymogów niniejszego artykułu. Krajowy organ regulacyjny z wyprzedzeniem informuje Komisję o podjęciu jakiegokolwiek decyzji tego typu.”

(16) Art. 19 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 19

Państwa członkowskie zapewniają, że przedsiębiorstwa świadczące usługi pocztowe udostępniają przejrzyste, proste i niekosztowne procedury obsługi reklamacji użytkowników usług pocztowych, w szczególności w przypadkach wiążących się z zaginięciem, kradzieżą, uszkodzeniem lub brakiem zgodności z normami jakości usługi (w tym procedury określające, kto ponosi odpowiedzialność w sprawach, w których występuje więcej niż jeden operator).

Państwa członkowskie podejmują działania w celu zapewnienia, że procedury, o których mowa w akapicie pierwszym umożliwią rozstrzygnięcie sporów w sposób sprawiedliwy i szybki, wraz z ustanowieniem, o ile jest to uzasadnione, systemu zwrotu kosztów i/lub rekompensaty.

Państwa członkowskie promują także rozwój niezależnych programów pozasądowego rozstrzygnięcia sporów między przedsiębiorstwami świadczącymi usługi pocztowe a konsumentami.

Bez uszczerbku dla innych możliwości odwołania się i środków naprawczych określonych ustawodawstwem krajowym i wspólnotowym, państwa członkowskie zapewniają, że użytkownicy, działając indywidualnie lub, gdy zezwala na to prawo krajowe, wspólnie z organizacjami reprezentującymi interesy użytkowników i/lub konsumentów, mogą wnosić przed właściwe organy krajowe sprawy, w których reklamacje użytkowników przedstawiane przedsiębiorstwom świadczącym usługi mieszczące się w zakresie usługi powszechnej nie zostały załatwione w sposób zadowalający.

Zgodnie z art. 16 państwa członkowskie zapewniają, że operatorzy świadczący usługę powszechną, a także, w razie potrzeby, przedsiębiorstwa świadczące usługi mieszczące się w zakresie usługi powszechnej będą publikowały, wraz ze sprawozdaniem rocznym dotyczącym monitorowania ich wyników, informacje o liczbie reklamacji i sposobie ich załatwienia.”

(17) Art. 21 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 21

1. Komisję wspomaga komitet.
2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu, zastosowanie mają art. 5a i 7 decyzji 1999/468/WE.
3. Komitet przyjmuje swoje procedury.”

(18) Art. 22 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 22

1. Każde państwo członkowskie wyznacza dla sektora pocztowego jeden lub więcej krajowych organów regulacyjnych, które są odrębne prawnie i niezależne funkcjonalnie od operatorów pocztowych. Państwa członkowskie zachowujące własność lub kontrolę nad przedsiębiorstwami świadczącymi usługi pocztowe zapewniają efektywny strukturalny rozdział funkcji regulacyjnych od działań związanych z własnością lub kontrolą.

Państwa członkowskie informują Komisję, które krajowe organy regulacyjne zostały wyznaczone do realizowania zadań wynikających z niniejszej dyrektywy. W łatwo dostępnej formie publikują one zadania stawiane przed krajowymi organami regulacyjnymi, w szczególności jeżeli zadania te przypisano więcej niż jednej jednostce. W razie potrzeby, państwa członkowskie zapewniają konsultacje i współpracę w sprawach wspólnego zainteresowania między takimi organami a organami krajowymi, którym powierzono wdrażanie prawa konkurencji i prawa konsumenckiego.

2. Szczególne zadanie krajowych organów regulacyjnych polega na zapewnieniu zgodności z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy, w szczególności poprzez ustanowienie procedur monitorowania i regulacyjnych zapewniających świadczenie usługi powszechnej. Można im także powierzyć odpowiedzialność za zapewnienie zgodności z zasadami konkurencji w sektorze pocztowym.

Krajowe organy regulacyjne państw członkowskich blisko ze sobą współpracują i udzielają sobie wzajemnej pomocy w celu ułatwienia stosowania niniejszej dyrektywy.

3. Państwa członkowskie zapewniają istnienie na poziomie krajowym efektywnych mechanizmów dających każdemu użytkownikowi lub przedsiębiorstwu świadczącemu usługi pocztowe, którego dotyczy decyzja krajowego organu regulacyjnego, prawo do odwołania się od takiej decyzji do jednostki odwoławczej niezależnej od zaangażowanych stron. Do czasu rozpoznania takiego środka odwoławczego, decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostanie w mocy, chyba, że organ odwoławczy postanowi inaczej.”

(19) Po art. 22 dodaje się następujący tytuł rozdziału:

„ROZDZIAŁ 9a

„Udzielanie informacji”

(20) Dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Artykuł 22a

1. Państwa członkowskie zapewniają, że przedsiębiorstwa świadczące usługi pocztowe udzielają wszelkich informacji, w tym informacji finansowych oraz informacji o świadczeniu usługi powszechnej, niezbędnych w następujących celach:

a) krajowym organom regulacyjnym do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy lub decyzjami wydanymi zgodnie z nią;

b) do jasno określonych celów statystycznych.

2. Przedsiębiorstwa bezzwłocznie udzielają takich informacji na żądanie, a także w ramach czasowych i w stopniu uszczegółowienia wymaganym przez krajowy organ regulacyjny. Zakres informacji wymaganych przez krajowy organ regulacyjny jest proporcjonalny do realizacji jego zadań. Krajowy organ regulacyjny podaje uzasadnienie żądania udzielenia informacji”.

(21) Art. 23 otrzymuje następujące brzmienie:

„Artykuł 23

Co trzy lata, przy czym po raz pierwszy nie później niż dnia 31 grudnia 2011 r., Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy, w tym odpowiednie informacje o rozwoju sytuacji w sektorze, szczególnie w odniesieniu do aspektów gospodarczych, społecznych, związanych z zatrudnieniem i technologią, a także jakością usług. Do sprawozdania dołączane są, w razie potrzeby, wnioski dla Parlamentu Europejskiego i Rady.”

(22) Skreśla się art. 26.

(23) Skreśla się art. 27.

Artykuł 2

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 31 grudnia 2008 r. Państwa członkowskie niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów oraz tabelę korelacji między tymi przepisami a niniejszą dyrektywą.

Przepisy te, przyjęte przez państwa członkowskie, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji treść głównych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie regulowanej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*